

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI SVET

Komisija za socialno varstvo, delo, zdravstvo in invalide

Številka: 000-04/15-2/ EPA 682 - VII
Ljubljana, 5. 10. 2015

Komisija za socialno varstvo, delo, zdravstvo in invalide je, na podlagi 20. in 97. člena Poslovnika Državnega sveta (Uradni list RS, št. 70/08, 73/09, 101/10, 6/14 in 26/15) in drugega odstavka 56. člena Zakona o Državnem svetu (Uradni list RS, št. 100/05 - uradno prečiščeno besedilo, 95/09 – odl. US, 21/13 - ZFDO-F), oblikovala naslednje

Mnenje

k Predlogu resolucije o nacionalnem programu za enake možnosti žensk in moških 2015–2020 (ReNPEMŽM15–20)

Komisija za socialno varstvo, delo, zdravstvo in invalide je na 43. seji 1. 10. 2015 obravnavala Predlog resolucije o nacionalnem programu za enake možnosti žensk in moških 2015–2020 (ReNPEMŽM15–20), ki ga je v obravnavo Državnemu zboru poslala Vlada Republike Slovenije.

Komisija predlog resolucije **podpira**.

Komisija se je seznanila z vsebino predloga resolucije, ki predstavlja že drugi tovrsten dokument na tem področju (prejšnja resolucija je zajela obdobje 2005–2013), k pripravi katerega Vlado Republike Slovenije zavezuje 15. člen Zakona o enakih možnostih žensk in moških. Gre za strateški dokument, ki je namenjen izboljšanju položaja žensk in moških ter uveljavitvi načela enakosti spolov v Sloveniji. Namen predloga resolucije je določiti ključne cilje in ukrepe za udeleževanje enakosti spolov in zmanjšanje neenakosti med spoloma na osmih ključnih področjih (enaka ekonomska neodvisnost, usklajevanje poklicnega in zasebnega oz. družinskega življenja, družba znanja brez spolnih stereotipov, socialna vključenost, zdravje žensk in moških, uravnotežena zastopanost žensk in moških na položajih odločanja, nasilje nad ženskami ter enakost spolov v zunanji politiki in mednarodnem razvojnem sodelovanju).

Komisija ugotavlja, da je predlog resolucije pripravljen na osnovi analize stanja in ocene napredka glede uresničevanja zastavljenih ciljev v preteklosti, opravljenem vrednotenju učinkov pretekle resolucije, ugotovitev in predlogov stroke na podlagi široke javne razprave (dve konferenci na temo prihodnosti politike enakosti spolov v Sloveniji) ter pripomb nevladnih organizacij.

Komisija predlog resolucije ocenjuje kot vsebinsko kvalitetno pripravljen, na podlagi v njem orisanega trenutnega stanja in trendov razvoja na posameznih področjih pa ocenjuje, da se stanje na področju enakosti spolov v Sloveniji postopoma izboljšuje.

Komisija je posebej izpostavila področje preprečevanja nasilja nad ženskami, kjer je bil sicer v zadnjih letih narejen določen napredek, a bo po njenem mnenju kljub temu treba vložiti še veliko napora predvsem v informiranje in izobraževanje žensk, ki so žrtve nasilja, na podlagi uvajanja konkretnih programov izobraževanja. Prav tako je treba nadaljevati z ukrepi

ozaveščanja celotne družbe, s poudarkom na uresničevanju načela ničelne tolerance do nasilja v vsakdanjem življenju. Posebno pozornost bo treba nameniti tudi pojavu nasilja nad moškimi, ki je v družbi prav tako zaznano in prisotno, a še vedno precej zamolčano. Predstavnica ministrstva je ob tem pojasnila, da bo na področju preprečevanja nasilja nad ženskami in v družini pripravljen tudi poseben nacionalni program, ki se bo navezoval tudi na načela decembra 2014 ratificirane t.i. Istanbulske konvencije (Konvencija o preprečevanju nasilja nad ženskami in nasilja v družini). V zvezi z uresničevanjem omenjenih načel pa bo ustanovljena tudi posebna medresorska skupina, ki bo vključevala strokovnjake z različnih področij.

Komisija je opozorila tudi na težavo feminizacije posameznih poklicnih skupin (izobraževanje, zdravstvo) in na to, da so tovrstni poklici pogosto tako časovno kot psihično zelo obremenilni, omenjeno breme pa v večini nosijo ženske. Komisija ocenjuje, da bi se na posameznih področjih (na primer v zdravstvu) sicer težko govorilo o diskriminaciji na področju plač, ampak bolj o vprašanju stereotipov in posledično zainteresiranosti posameznega spola za določen poklic. Pri tem je predstavnica ministrstva opozorila tudi na drug, soroden problem, to je maskulinizacijo določenih poklicev. Napovedala je intenziviranje aktivnosti na tem področju v obliki posebnih programov in projektov, z namenom razblinjanja stereotipov o posameznih poklicih, ter navedla primer že izvedenega projekta (Dan za punce, ki je namenjen seznanjanju deklet s tradicionalno maskuliziranimi poklici v posameznih podjetjih).

V zvezi s področjem uravnotežene zastopanosti žensk in moških na položajih v politiki komisija razloge za manjši delež žensk v posameznih političnih organih vidi tudi v čedalje bolj negativnem prizvoku delovanja v politiki, kar lahko pomeni resne težave pri nadaljnjih naporih za uravnoteženo zastopanje obeh spolov na tem področju.

Komisijo je zanimala tudi izvedba spremljanja stanja in trendov na posameznih področjih oziroma analize doseganja zastavljenih ciljev iz resolucije, kjer so kot glavni nosilci nalog navedena ministrstva, medtem ko komisija na tem področju vidi priložnost za vključevanje različnih strokovnih institucij in civilne družbe. Pojasnjeno je bilo, da so ministrstva v resoluciji navedena kot uradni nosilci nalog na tem področju, glede na to, da je resolucija v pristojnosti Vlade Republike Slovenije, v praksi pa večino analiz in vrednotenj dejansko izvajajo zunanje, povečini raziskovalne strokovne institucije. V zvezi z vprašanjem o časovnici priprave prvega akcijskega načrta pa je bilo pojasnjeno, da je slednji že v pripravi.

Komisija podpira napore vseh državnih institucij in civilne družbe za zmanjšanje razlik v enakosti spolov na različnih področjih družbenega življenja in se ob tem zaveda nujnosti dejanskega uresničevanja zapisanih teoretičnih ciljev in ukrepov iz resolucije. Komisija zato izraža upanje, da bomo na podlagi poročil o učinkovitosti izvajanja akcijskih načrtov v naslednjih petih letih na posameznih področjih enakih možnosti žensk in moških lahko ugotovili izboljšanje kazalnikov enakosti spolov, kar bi bil dober pokazatelj razvoja države v zrelo demokracijo, ki se zaveda pomena sledenja načelom enakosti spolov na vseh področjih življenja.

* * *

Za poročevalca je bil določen podpredsednik komisije Tomaž Horvat, mag.

Nuša Zupanec, l.r.
sekretarka komisije

Mag. Peter Požun, l.r.
predsednik komisije